

Stjernen, Skriften og Dåben

Prædiken på Hellig Tre Kongers søndag 2025 (LGJ)

Salmer: 2,1-4; 62v4; 119; 113 // 114; 430; 2v5

Skriftlæsninger: Esajas 60,1-6 og Titus 3,4-7

Evangelium: Matthæus 2,1-12

Da Jesus var født i Betlehem i Judæa i kong Herodes' dage, se, da kom der nogle vise mænd fra Østerland til Jerusalem og spurgte: "Hvor er jødernes nyfødte konge? For vi har set hans stjerne gå op og er kommet for at tilbede ham." Da kong Herodes hørte det, blev han forfærdet, og hele Jerusalem med ham. Og han sammenkaldte alle ypperstepræsterne og folkets skriftkloge og spurgte dem, hvor Kristus skulle fødes. De svarede ham:

"I Betlehem i Judæa. For således er der skrevet ved profeten: Du, Betlehem i Judas land, du er på ingen måde den mindste blandt Judas fyrster. Fra dig skal der udgå en hersker, som skal vogte mit folk, Israel."

Så tilkaldte Herodes i al hemmelighed de vise mænd og forhørte dem indgående om, hvornår stjernen havde vist sig. Og han sendte dem til Betlehem og sagde: "Gå hen og spørg jer nøje for om barnet; og når I har fundet det, så giv mig besked, for at også jeg kan komme og tilbede det." Da de havde hørt på kongen, tog de af sted, og se, stjernen, som de havde set gå op, gik foran dem, indtil den stod stille over det sted, hvor barnet var. Da de så stjernen, var deres glæde meget stor. Og de gik ind i huset og så barnet hos dets mor Maria, og de faldt ned og tilbad det, og de åbnede for deres gemmer og frembar gaver til det, guld, røgelse og myrra. Men i drømme fik de en åbenbaring om ikke at tage tilbage til Herodes, og de vendte hjem til deres land ad en anden vej.

Evangeliet fortæller, at de fandt banet og dets mor og tilbad barnet. Kluge mænd tilbeder et barn, som man tilbeder Gud. De ofrer til ham.

Hvordan finder de ham? Og hvordan finder han os?

Stjernen fortæller det, Skriften forkynder det, og Dåben gør det.

1. Stjernen

Først Stjernen: De kluge videnskabsmænd fra Østen siger jo: "**Vi har set HANS stjerne gå op og er kommet for at tilbede ham.**" En stjerne går op og tjener ham. Den undrer forskerne. De fornemmer, at stjernen er "hans". Og den viser dem vej. De har en anelse om, at Universets Herre,

The Star, The Scriptures and Baptism

Sermon on Holy Three Kings Sunday 2025 (LGJ)

Psalm: 2:1-4; 62v4; 119; 113 // 114; 430; 2v5

Scripture readings: Isaiah 60:1-6 and Titus 3:4-7

Evangelical: Matthew 2,1-12

Now when Jesus was born in Bethlehem of Judaea in the days of Herod the king, behold, there came wise men from the east to Jerusalem, **2** Saying, Where is he that is born King of the Jews? for we have seen his star in the east, and are come to worship him.

3 When Herod the king had heard these things, he was troubled, and all Jerusalem with him. **4** And when he had gathered all the chief priests and scribes of the people together, he demanded of them where Christ should be born. **5** And they said unto him, In Bethlehem of Judaea: for thus it is written by the prophet, **6** And thou Bethlehem, in the land of Juda, art not the least among the princes of Juda: for out of thee shall come a Governor, that shall rule my people Israel. **7** Then Herod, when he had privily called the wise men, enquired of them diligently what time the star appeared. **8** And he sent them to Bethlehem, and said, Go and search diligently for the young child; and when ye have found him, bring me word again, that I may come and worship him also. **9** When they had heard the king, they departed; and, lo, the star, which they saw in the east, went before them, till it came and stood over where the young child was.

10 When they saw the star, they rejoiced with exceeding great joy. **11** And when they were come into the house, they saw the young child with Mary his mother, and fell down, and worshipped him: and when they had opened their treasures, they presented unto him gifts; gold, and frankincense, and myrrh. **12** And being warned of God in a dream that they should not return to Herod, they departed into their own country another way.

The gospel tells us that they found the bane and its mother and worshipped the child. Wise men worship a child as one worships God. They offer sacrifices to him.

How do they find him? And how does he find us? **The star tells it, the Scriptures declare it, and Baptism does it.**

1. The star

First, the Star: The wise scientists from the East say, "**We have seen HIS star rise and have come to worship Him.**" A star rises and serves him.

Researchers are puzzled by this. They sense that the star is "his". And it shows them the way. They have a

Kongernes Konge, Verdens Frelser, er født. Derfor drager de af sted.

Apostlen Paulus bekræfter det: *I ham blev altting skabt i himlene og på jorden, det synlige og det usynlige, troner og herskere, magter og myndigheder. Ved ham og til ham er altting skabt. Han er forud for alt, og alt består ved ham* (Kol 1,16-17). Universet har sit udspring i Jesus. Det eksisterer ved ham, som blev født i Judæa i kong Herodes' dage. Jesus har givet stjernerne og planeterne deres indbyrdes afstande og perfekte baner. Derfor Vismændene drog til Judæa, da de så stjernen.

De kluge astronomer fra Østen er nu kommet til Judæa. Hvorfor tænker de da, at han skulle være født i Judæa? Fordi indbyggerne fra Judæa ca. 580 år tidligere var ført som fanger til Babylon. Midt i fangenskab og fornedrelse læste de Moses og profeterne. Her fandt de håb og fik fremtid. For her stod bl.a.: *Jeg ser ham, dog ikke nu, skimter ham, men ikke nær. En stjerne træder frem fra Jakob, en herskerstav rejser sig fra Israel.* (4 Mos 24,17). De vise mænd forbandt tegnet på himlen med den konge, som de vidste skulle fødes i Judæa.

Men hvor i Judæa? De spørger kongen. Og han tilkalder de skriftkloge. Ligesom Stjernen er Hans, kongens, sådan er Skriften Hans. Skriften er Jesu ord til os.

2. Skriften

Profeten Mika siger: *"I Betlehem i Judæa. For således er der skrevet ved profeten: Du, Bethlehem i Judas land, du er på ingen måde den mindste blandt Judas fyrrster. Fra dig skal der udgå en hersker, som skal vogte mit folk, Israel."*

Skriften fortæller os noget, som Stjernen ikke fortalte: at kongesønnen "skal vogte sit folk". Ordet "vogte" fortæller, at han vil være hyrde. Vogte som en hyrde. Altså sørge for fårene. Han kender dem, og de kender ham. Han leder dem ad rette veje. Og han følger dem gennem dødens dal. Han går der selv. Han er *"den gode hyrde, som sætter sit liv til for fårene"* (Joh 10). Det er Evangeliet. Det lyser ind i mit mørke hjerte. Det lyser på et mørkt sted. Før var mørke pga tvivl og uvidenhed. Vi ved nu, at Gud elsker os meget højt. For Gud træder selv ind i vores tilværelse.

Evigheden møder tiden. Gud bliver menneske. Han er med sit legeme og blod her i vores landsby, i vores hverdag, i vores gudstjeneste. Derfor tror vi på ham. Nu synger vi både om Stjernerne og om Guds omsorg: *Når jeg se din himmel, dine /fingres værk, * Månen og stjernerne, som du / satte der,*

hunch that the Lord of the Universe, the King of Kings, the Savior of the world, has been born. So they go.

The Apostle Paul confirms it: *In Him all things were created in the heavens and on the earth, the visible and the invisible, thrones and rulers, powers and authorities. By Him and for Him all things are created. He is before all things, and all things exist through Him* (Col 1:16-17). The universe originates in Jesus. It exists through him who was born in Judea in the days of King Herod. Jesus has given the stars and planets their mutual distances and perfect orbits. Therefore, the wise men went to Judea when they saw the star.

The wise astronomers from the East have now come to Judea. Why, then, do they think that he was born in Judea? Because the inhabitants of Judea some 580 years earlier had been taken captive to Babylon. In the midst of captivity and degradation, they read Moses and the prophets. Here they found hope and found a future. For it said, among other things: *I see him, though not now, glimpse him, but not close. A star rises from Jacob, a rod rises from Israel.* (Numbers 24:17). The wise men associated the sign in heaven with the king whom they knew would be born in Judea.

But where in Judea? They ask the king. And he summons the scribes. As the star is His king's, so the Scripture is His. Scripture is Jesus' words to us.

2. Scripture

The prophet Micah says: *"In Bethlehem of Judea. For thus it is written by the prophet, "You, Bethlehem in the land of Judah, you are by no means the least of the princes of Judah." From you will come a ruler who will guard my people, Israel."*

The Scriptures tell us something that the Star did not tell: that the king's son "shall guard his people". The word "shepherd" tells us that he wants to be a shepherd. Guarded like a shepherd. In other words, provide for the sheep. He knows them, and they know him. He leads them in the right path. And he follows them through the valley of death. He goes there himself. He is *"the good shepherd who lays down his life for the sheep"* (John 10). That is the Gospel. It shines into my dark heart. It is lit in a dark place. Before, darkness was due to doubt and ignorance. We now know that God loves us very much. For God Himself enters our lives. Eternity meets time. God becomes man. He is with His body and blood here in our village, in our everyday life, in our worship. That is why we believe in him. Now we sing both about the Stars and about God's care: *When I see your heavens, the work of your fingers, the moon and the stars that you / put there, what is a man that you take care of*

hvad er da et menneske, at du hus- / ker på ham*, et menneskebarn, at du ta'r /dig af ham? (Sl 8).

Profeten Mika føjer til: "**Hans udspring er i fortiden, i ældgamle dage**" (Mika 5,1).

Kongesønnen kommer fra fortiden, fra ældgamle dage. Han var til, før han lod sig føde. Ordret står der i "Evigheden", i "Olam". Barnet er fra evighedens dage og vil være konge i evighed. Det præger vore faste bønner i kirken. Vi tilbeder hver søndag med ordene: "Én sand Gud fra evighed til evighed." Denne éne sande Gud er Faderen, som lever med Sønnen i Helligåndens enhed fra evighed til evighed. «*Frygt ikke! Jeg er den første og den sidste og den, som lever: Jeg var død, og se, jeg lever i evighedernes evigheder* (Åb 1,17-18). (Se også Åb 5,13-14.)

Vismændene fandt ham i Betlehem. Matthæus fortæller: **Da de havde hørt på kongen, tog de af sted, og se, stjernen, som de havde set gå op, gik foran dem, indtil den stod stille over det sted, hvor barnet var. Da de så stjernen, var deres glæde meget stor. Og de gik ind i huset og så barnet hos dets mor Maria, og de faldt ned og tilbad det, og de åbnede for deres gemmer og frembar gaver til det, guld, røgelse og myrra.**

Universets skaber og herre fødes i fattigdom i en verden med død og ringhed og forfølgelse. Han bliver født blandt os mennesker som er håbløse og mangler kærlighed. Han kommer med håb og kærlighed til os og føder troen i os.

3. Dåben

Det står i søndagens brevlæsning fra Titus-brevet kapitel 3: **Men da Guds, vor frelsers, godhed og kærlighed til mennesker blev åbenbaret, frelste han os, ikke fordi vi havde gjort retfærdige gerninger, men fordi han er barmhjertig (v4-5).**

Først, hvordan han IKKE frelste os: "**Ikke fordi vi havde gjort retfærdige gerninger.**" Apostlen forklarer det i vers 3: *Vi var jo også selv engang uforstandige, ulydige og på afveje, vi lå under for alle mulige tilbøjeligheder og lyster; vi levede i ondskab og misundelse, vi var forhadt og hadede hinanden.* Lad det stå et øjeblik. Det er her, vi kommer fra. Det er sådan vi var.

Og nu HVORDAN han frelste os: Gud åbenbarede sin godhed mod os, da han **frelste os, ... fordi han er barmhjertig (v5).** Han FRELSTE OS. Paulus har tidligere i brevet til Titus fortalt, at Jesus frelste os på korset og påskemorgen.

Men her nævner han det, Gud gjorde personligt med os for ikke så længe siden. Han uddyber: **Det**

him*, a human child, that you take care of him? (Psalm 8).

The prophet Micah adds: "**His source is in the past, in the days of old**" (Micah 5:1).

The king's son comes from the past, from ancient times. He existed before he was born. It says verbatim in "Eternity", in "Olam". The child is from the days of eternity and will be king for eternity. This characterizes our regular prayers in the church. We worship every Sunday with the words: "*One true God from eternity to eternity.*" This one true God is the Father, who lives with the Son in the unity of the Holy Spirit from eternity to eternity. «*Fear not! I am the first and the last and the one who lives: I was dead, and behold, I live forever and ever (Revelation 1:17-18). (See also Revelation 5:13-14.)*

The wise men found him in Bethlehem. Matthew relates: When **they had listened to the king, they departed, and behold, the star which they had seen rise went before them until it stood still over the place where the child was. When they saw the star, their joy was very great. And they went into the house and saw the child with its mother, Mary, and they fell down and worshipped him, and they opened their store-houses, and offered gifts to him, gold, frankincense, and myrra.**

The Creator and Lord of the universe is born in poverty in a world of death and lowliness and persecution. He is born among us people who are hopeless and lack love. He brings hope and love to us and gives birth to faith in us.

3. Baptism

It is written in Sunday's reading of the letter from Titus chapter 3: **But when the goodness and love of God our Savior for men was revealed, He saved us, not because we had done righteous works, but because He is merciful (v4-5).**

First, how He did NOT save us: "**Not because we had done righteous works.**" The apostle explains it in verse 3: *For we ourselves were once foolish, disobedient, and astray, we were subject to all kinds of inclinations and desires; we lived in evil and envy, we were hated and hated one another.* Let it stand for a moment. This is where we come from. That's how we were.

And now HOW He saved us: God revealed His goodness to us when He **saved us, ... because he is merciful (v5).** He SAVED us. Paul has previously told in his letter to Titus that Jesus saved us on the cross and on Easter morning.

gjorde han ved det bad, der genføder og fornyer ved Helligånden, som han i rigt mål udgød over os ved Jesus Kristus, vor frelser, for at vi, gjort retfærdige ved hans nåde, i håbet skulle blive arvinger til evigt liv (v5-7).

Gud frelste os ved Jesu fødsel, liv, død og opstandelse. Men også ved at føde os. Han frelste os ved det bad der genføder. Det har Jesus jo selv lært os: "I må fødes på ny!" "Hvad der er født af kød er kød og kan ikke se Guds rige. I må fødes på ny" (Joh 3).

Det er ikke nok at være født. Vi bærer synd og død i os fra vores fødsel. Vi skal fødes igen, hvis vi skal være Guds børn. Gud genføder ved et bad. I dåben blev vi arvinger til evigt liv. **Derfor er der to nødvendige fødsler: 1) Først lader Gud sig føde og bliver menneske. Og 2) derpå føder han os ved vand og Ånd.** På den måde er Frelseren rykket helt ind på livet af os.

Så er du altså kristen, fordi Gud har frelst dig ved det bad, der genføder og fornyer ved Helligånden.

Vi har af Gud fået samme tro, som de vise mænd fra Østerland fik, og som hyrder fra Betlehems marker fik. Nu vil vi tilbede barnet, ligesom de gjorde. Det er vores gudstjeneste her i verden: at tilbede og ofre i tak. Paulus siger det i vers 8: -- *troværdigt er det ord! Og det vil jeg, at du skal inprente, så de, der er kommet til tro på Gud, lægger vægt på at handle godt og rigtigt; det er godt og gavnligt for mennesker.*

Afslutningen

Afslutningen er anderledes, end vi synes om. **Men i drømme fik de en åbenbaring om ikke at tage tilbage til Herodes, og de vendte hjem til deres land ad en anden vej.**

For Herodes ville barnet ondt og ville også dem ondt, som troede på Jesus. Stor glæde, men også trængsel. Et liv i tro.

Det oplever kristne overalt på jord denne jul. Og vi oplever det på vores måde. Men vi har Skriftens ord og den hellige dåb. Derfor kan vi virkelig være glade og trygge, også selv om vi må flygte for troens skyld og lide ondt. Vor Herre vogter os! AMEN.

But here he mentions what God did personally with us not so long ago. He elaborates: **He did this through the bath of regeneration and renewing by the Holy Spirit, which He poured out on us in abundance through Jesus Christ our Savior, so that we, made righteous by His grace, might become heirs of eternal life in the hope (vv5-7).**

God saved us through the birth, life, death, and resurrection of Jesus. But also by feeding us. He saved us by the bath that regenerates. Jesus himself taught us: "You must be born again!" "That which is born of flesh is flesh and cannot see the kingdom of God. You must be born again" (John 3).

It is not enough to be born. We carry sin and death in us from our birth. We must be born again if we are to be children of God. God regenerates by a bath. In baptism we became heirs of eternal life. **Therefore, there are two necessary births: 1) First, God allows himself to be born and becomes human. And 2) then He feeds us by water and Spirit.** In this way, the Savior has moved right into our lives.

Then you are a Christian, because God has saved you through the bath that regenerates and renews by the Holy Spirit.

We have received from God the same faith that the wise men of the East received, and that shepherds from the fields of Bethlehem received. Now we will worship the child just as they did. That is our worship in this world: to worship and offer in thanksgiving. Paul says it in verse 8: -- *trustworthy is that word! And I want you to inculcate this, so that those who have come to faith in God emphasize to do good and right; It is good and beneficial for humans.*

The ending

The ending is different from what we like. **But in dreams they had a revelation not to go back to Herod, and they returned to their country by another way.**

For Herod wanted the child to hurt and also wanted evil to those who believed in Jesus. Great joy, but also crowding. A life of faith.

Christians all over the world are experiencing this Christmas. And we experience it in our own way. But we have the words of Scripture and holy baptism. Therefore, we can truly be happy and secure, even if we have to flee for faith and suffer evil. Our Lord is guarding us! AMEN.